

دی‌دگاه

شماره: ۰۶۳	موضوع: تحلیلی بر اجرای فاز دوم هدفمند کردن یارانه‌ها
تاریخ: ۱۳۹۰/۱۱/۱۶	
تهیه و تنظیم: احمد تشکیری	
<p style="text-align: right;">توضیح اجمالی:</p> <p>«ثبات اقتصادی»، «فضای کسب و کار مناسب»، «عدم وجود شرایط رکودی»، «تورم پایین و باثبات»، «عدم وجود انتظارات تورمی» و «همراهی، همسویی و اعتماد آحاد جامعه» برخی از مهمترین پیش‌نیازهای تکمیل و عملیاتی کردن فاز دوم اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها در اقتصاد ایران است. مروری بر وضعیت متغیرها و شاخص‌های اقتصادی کشور حاکی از آن است که:</p> <ul style="list-style-type: none"> • تورم سال ۱۳۹۰ با روندی صعودی در آبان‌ماه به ۱۹.۸ درصد افزایش یافته است، تورم سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ به ترتیب ۱۰.۷ و ۱۲.۴ درصد بوده است. • در بین زیرگروه‌های ۱۲ گانه شاخص قیمت مصرف کننده، شاخص خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها (پس از گروه حمل و نقل) بیشترین رشد قیمت سال ۱۳۹۰ را داشته است، بگونه‌ایکه نرخ رشد قیمت این گروه در ۸ ماهه نخست به ترتیب ۲۵.۳، ۳۰، ۳۲.۵، ۲۶.۵، ۲۴.۱، ۲۵.۵، ۲۳.۵ و ۲۴.۳ درصد بوده است. این بدان مفهوم است که بدلیل سهم بالاتر خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها در سبد مصرفی دهک‌های پایین‌تر، افشار کم درآمد تورم بالاتری را تجربه می‌کنند. • حجم نقدینگی بالغ بر ۳۳۰ هزار میلیارد توماری کشور و عدم توانایی هدایت آن به سمت فعالیت‌های مولد به‌عنوان عاملی بالقوه در تشدید فعالیت‌های سوداگرانه و غیرمولد عمل می‌کند. • محیط کسب و کار کشور بدلائیل مختلفی همچون تحریم‌های بین‌المللی، محدودیت در نقل و انتقال منابع مالی، افزایش هزینه‌های مبادله و ... در وضعیت مناسبی قرار ندارد. ضمن آنکه محیط داخلی نیز از منظر شاخص‌هایی چون دسترسی به‌موقع و به‌هنگام بنگاه‌ها به منابع مالی و ... شرایط مطلوبی ندارد. <p style="text-align: right;">نکات کلیدی:</p> <p>برخی موضوعات داخلی و خارجی از جمله «تحریم‌های بین‌المللی مشتمل بر تحریم بانک مرکزی و تحریم نفتی»، «امکان کاهش درآمدهای نفتی دولت»، «وجود شرایط رکود تورمی در اقتصاد کشور» و «وجود انتظارات تورمی ناشی از تحریم‌های بین‌المللی و افزایش قیمت ارز» اجرای فاز دوم هدفمند کردن یارانه‌ها را تهدید می‌کند.</p> <p>براین اساس لازم است قبل از اجرای فاز دوم هدفمند کردن یارانه‌ها اقدامات زیر عملیاتی شود:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- شناسایی گروه‌های هدف پرداخت یارانه نقدی: پرداخت همگانی یارانه نقدی بدلیل عدم وجود سیستم شناسایی گروه‌های هدف منجر به پرداخت همگانی یارانه نقدی و ایجاد بار مالی سنگین برای دولت شده است. برای کاهش بار مالی نیاز است تا جامعه هدف پرداخت یارانه نقدی کاهش یابد. ۲- اجرای تعهدات بسته‌های حمایتی: بدلائلی چون عدم وجود منابع مالی کافی و ... بخشی از تعهدات بسته‌های حمایتی همچون بسته حمایتی صنعت و معدن (برای حمایت از بنگاه‌ها و واحدهای تولیدی)، بسته حمایت از صادرات (برای حمایت و جلوگیری از کاهش صادرات غیرنفتی) و بسته حمایت از اصناف (برای حمایت از اصناف و جلوگیری از تعطیلی واحدهای مذکور) بطور کامل اجرا نشده است که باید تمهیداتی برای آن اندیشید. 	
تأیید رئیس گروه مشاوران:	تأیید رئیس موسسه: